

Αγαπητές φοιτήτριες/αγαπητοί φοιτητές,

Έχετε επιλέξει να σπουδάσετε σε ένα Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών που καινοτόμησε με την παρουσία του και τάραξε τα λιμνάζοντα νερά στα ελληνικά γράμματα. Φέτος ολοκληρώσαμε αισίως τον 15^ο χρόνο λειτουργίας μας. Υλοποιείται από το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, που έχει ιδρύσει και λειτουργεί το πρώτο σχετικό Π.Μ.Σ..σ

Το Π.Μ.Σ. Δημιουργική Γραφή ξεκίνησε την πορεία του το 2008 και συνεχίζει την επιτυχημένη και αναγνωρισμένη πορεία πλέον ως Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Δημιουργική Γραφή, σε συνεργασία με το Τμήμα Κινηματογράφου της Σχολής Καλών Τεχνών του Α.Π.Θ. και με 3 κατευθύνσεις σπουδών:

1. Δημιουργική Γραφή και Λογοτεχνική Συγγραφή/Creative Writing and Literature writing.
2. Δημιουργική Γραφή και Εκπαίδευση/Creative Writing and Education.
3. Δημιουργική Γραφή και Κινηματογραφική – Τηλεοπτική Συγγραφή/Creative Writing and Screenwriting.

Παραμένουμε προσηλωμένοι στον στόχο και στον σκοπό του Προγράμματος, δηλαδή την παροχή ενός κατάλληλου επιστημονικού και δημιουργικού περιβάλλοντος για την προώθηση της Δημιουργικής Γραφής στον χώρο των Ανθρωπιστικών Σπουδών και των Επιστημών της Αγωγής, και είμαστε αποφασισμένοι να προσφέρουμε ακόμα υψηλότερου επιπέδου υπηρεσίες. Να σημειώσουμε emphaticά πως όλα αυτά τα χρόνια, με συνέπεια και διάρκεια, προάγουμε την προσωπική γνώση, τη συγγραφική τέχνη, την κατάρτιση εκπαιδευτικών, αλλά και την προετοιμασία επιστημόνων – ερευνητών ως εκπαιδευτών ενηλίκων με επιστημονική συγκρότηση και επιμέλεια.

Θεωρώ σκόπιμο και επιβεβλημένο να σας αναφέρω συνοπτικά, και προφανώς ξεχνώ πολλές, ορισμένες από τις δράσεις του Μεταπτυχιακού μας. Διαδικαστικά για τον τρόπο λειτουργίας του Προγράμματος μπορείτε να πληροφορηθείτε από το ΦΕΚ και τον Εσωτερικό Κανονισμό – αναρτημένα στην ιστοσελίδα.

Οι διδάσκοντες και οι διδάσκουσες στο Πρόγραμμα είναι μέλη Δ.Ε.Π ελληνικών Πανεπιστημίων, ομότιμοι καθηγητές και καθηγήτριες, επισκέπτες καθηγητές και καθηγήτριες, ειδικοί επιστήμονες, δόκιμοι και γνωστοί συγγραφείς, ποιητές και ποιήτριες, στιχουργοί, σεναριογράφοι και προσωπικότητες διεθνούς κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή εμπειρία στο αντικείμενο. Μόνιμοι συνεργάτες του Προγράμματος είναι οι **Θανάσης Βαλτινός, Τίτος Πατρίκιος, Λίνα Νικολακοπούλου, Ισίδωρος Ζουργός, Παναγιώτης Ιωσηφέλης, Andrew Cowan, Graeme Harper, Andrew Melrose, Μισέλ Φάις, Τριαντάφυλλος Η. Κωτόπουλος, Τζίνα Καλογήρου, Γιώργος Σπανός, Δέσποινα Μουζάκη, Πένυ Φυλακτάκη, Αναστασία Αλευριάδου, Κωνσταντίνος Ντίνας, Νίκος Φωτόπουλος, Αναστασία Αλευριάδου, Γιώργος Φειδάς, Γιώργος Παναγιωτίδης, Βεληβασάκη Γεωργία, Γαλάνη Μάρω, Ντάβου Μαρία, Παχίδης Στάθης, Χριστόπουλος Δημήτρης, Μυροφορίδης Αλέξανδρος, Νίκη Δρούγκα, Άννα Π. Βακάλη κ.ά.** Έχουν υπάρξει συνεργασίες με τους **Θάνο Μικρούτσικο, Νάσο Βαγενά, Χάρη Βλαβιανό, Σαββίνα Γιαννάτου, Αλκίνοο Ιωαννίδη, Χρήστο Θηβαίο, Κώστα Λειβαδά, Γιώργη Γιατρομανωλάκη, Γιώργο Κεχαγιόγλου, Μάνο Ελευθερίου, Διονύση Τσακνή, Σώτη Τριανταφύλλου, Μανίνα Ζουμπουλάκη, Πάνο Θεοδωρίδη, Θεόδωρο Παπαγγελή, Άνθη Καρρά, Στρατή Χαβιαρά, Katerina Carpinato, Ζωή Σαμαρά, Ευριπίδη Γαραντούδη, Αλεξάνδρα Κατσαρού.**

Στο Πρόγραμμα διδάσκουν σπουδαίοι καθηγητές και σπουδαίες καθηγήτριες Δημιουργικής Γραφής από Πανεπιστήμια του εξωτερικού, όπως η **Gonda Van Steen**, ο **Marshall Moore**, η **Xu Xi**, η **Maria Caracausi**. κ.ά. με τον κατάλογο συνεχώς να εμπλουτίζεται και να ανανεώνεται.

Πέραν των προγραμματισμένων μαθημάτων πραγματοποιούνται εισηγήσεις και συναντήσεις με εγνωσμένους δημιουργούς και καθηγητές/τριες ελληνικών και ξένων πανεπιστημίων, λογοτέχνες -πεζογράφους και ποιητές-, θεατρικούς συγγραφείς, σεναριογράφους, μουσικοσυνθέτες, στιχουργούς, κινηματογραφιστές, κριτικούς και εκδότες.

Κατά την ακαδημαϊκή χρονιά 2021-22 πραγματοποίησαν master classes οι:

- Σπανός Γιώργος, Ομότιμος Καθηγητής της Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ του ΕΚΠΑ, με θέμα: «Διδακτική ποίησης»
- Λαζόπουλος Λάκης, Ηθοποιός- συγγραφέας, με θέμα: «Θεατρικό κείμενο»

- Caracaousi Maria, Ελένη, Καθηγήτρια Νέων Ελληνικών στο πανεπιστήμιο του Παλέρμο, με θέμα: «Η αιώνια παρουσία ενός μύθου στην ελληνική λογοτεχνία»
- Καλόγηρου Τζίνα, Καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας και Διδακτική της, με θέμα: «Εισαγωγή στη διακαλλιτεχνική ποιητική. Εικόνα και Κείμενο»
- Καρακίτσιος Ανδρέας, Καθηγητής Παιδικής Λογοτεχνίας (αφυπηρητήσας), με θέμα: «Παιδική Λογοτεχνία»

Κατά την ακαδημαϊκή χρονιά 2022-23 πραγματοποίησαν master classes οι:

- Λαζόπουλος Λάκης, Ηθοποιός- συγγραφέας
- Αθερίδης Θοδωρής, Ηθοποιός- σκηνοθέτης- θεατρικός και κινηματογραφικός συγγραφέας
- Κωνσταντίνος Λασκαράτος, Δημοσιογράφος
- Κωνσταντίνος Κορίδης, Εκδότης

Στο ιστορικό του Π.Μ.Σ. «Δημιουργική Γραφή» ήδη έχουν καταγραφεί πέντε Διεθνή Συνέδρια Δημιουργικής Γραφής που οργανώθηκαν και ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και τα οποία τίμησε πλήθος ομιλητών από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Το **1ο Διεθνές Συνέδριο** με θέμα «Δημιουργική Γραφή» διοργανώθηκε σε συνεργασία με το **Ελληνοαμερικανικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα «Κολλέγιο Αθηνών**

–Κολλέγιο Ψυχικού» και ήταν αφιερωμένο στη μνήμη του **Μίμη Σουλιώτη**, ποιητή, εμπνευστή και πρώτου Διευθυντή του Π.Μ.Σ. «Δημιουργική Γραφή». Του Συνεδρίου προηγήθηκαν **εργαστήρια** Δημιουργικής Γραφής ως Προσυνεδριακές Δράσεις στον Πολυχώρο 104: Σενάριο (Αλέξανδρος Ντερπούλης- Βασίλης Ρίσβας), Διήγημα (Αντιόπη Αθανασιάδου- Γιώργος Παναγιωτίδης), Στιχουργική (Αλκίνοος Ιωαννίδης- Χρίστος Γ. Παπαδόπουλος- Νίκος Πολύζος). Στις εργασίες του Συνεδρίου παρουσιάστηκαν εισηγήσεις και ερευνητικές εργασίες σε τρεις παράλληλες συνεδρίες από 120 ομιλητές από το χώρο της συγγραφής, της τέχνης και της εκπαίδευσης και πλήθος συνέδρων από

όλη τη χώρα, εκπαιδευτικοί, συγγραφείς, φοιτητές, φοιτήτριες, μαθητές, μαθήτριες και εκπρόσωποι της πανεπιστημιακής κοινότητας τίμησαν με την παρουσία τους τις εργασίες του Συνεδρίου. Παρέστησαν ο Πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας Χατζηπαντελής Θεόδωρος, ο Διευθυντής/President του Κολλεγίου Αθηνών- Κολλεγίου Ψυχικού Σπύρος Νίκος Πολλάλης, ο Συνδιευθυντής και Διευθυντής Λυκείου Κολλεγίου Αθηνών Τσελέντης Διονύσιος και ο Συντονιστής Σχολικών Μονάδων και Διευθυντής Λυκείου Κολλεγίου Ψυχικού Αθανασόπουλος Απόστολος. Ξεχωριστά τιμητική ήταν η παρουσία και συμμετοχή των επίσημων προσκεκλημένων μας συγγραφέων από Πανεπιστήμια του εξωτερικού:

Andrew Cowan (Professor, Director of Creative Writing, Deputy Head of the School of Literature, Drama and Creative Writing, University of East Anglia, UK)

Robin Hemley (Director of Nonfiction Writing Program, Department of English, University of Iowa, USA)

Caleshu Anthony (Professor, School of Humanities and Performing Arts, Faculty of Arts, Plymouth University, Plymouth, Devon, UK)

Lan Samantha Chang (Director of The University Of Iowa Writers' Workshop, College of Liberal Arts and Sciences, University of Iowa, USA)

Hervé Le Tellier (Writer and Linguist, Member of the International Literary Group Oulipo)

Το 2015 ακολούθησε το **2ο Διεθνές Συνέδριο «Δημιουργική Γραφή»** στην Κέρκυρα σε συνεργασία με το **Τμήμα Αρχιαιολογίας, Βιβλιοθηκονομίας, Μουσειολογίας του Ιονίου Πανεπιστημίου** και την **Περιφερειακή Διεύθυνση Α'θμιας και Β' θμιας Εκπαίδευσης Ιονίων Νήσων**. Περισσότεροι από 150 ομιλητές από την Ελλάδα και το εξωτερικό συνέρρευσαν, για να πραγματοποιήσουν σχετικές εισηγήσεις και άλλοιτόσοι για να τις παρακολουθήσουν. Το Συνέδριο ήταν αφιερωμένο στον Συγγραφέα και Ακαδημαϊκό **Θανάση Βαλτινό** και στον Ποιητή **Τίτο Πατρίκιο**. Στο πλαίσιο της διεξαγωγής του Συνεδρίου τιμήθηκε για την προσφορά του στον ελληνικό αθλητισμό **Παναγιώτης Γιαννάκης**. Καλεσμένοι ομιλητές σε αυτό το Συνέδριο ήταν οι: **Harper Graeme** (Πρύτανης Honors College, Πανεπιστήμιο Oakland, Διευθυντής του Michigan Center for Undergraduate Research)

Cowan Andrew (Καθηγητής, Υπεύθυνος Δημιουργικής Γραφής, Διευθύνων Σύμβουλος

Σχολής Λογοτεχνίας, Δράματος και Δημιουργικής Γραφής, Πανεπιστήμιο East Anglia, Η.Β.)

Melrose Andrew (Καθηγητής Παιδικής γραφής, Σχολή τεχνών, Πανεπιστήμιο Winchester

Khoury- Ghata Vénus, (Συγγραφέας)

Το **3ο Διεθνές Συνέδριο «Δημιουργική Γραφή»** διοργανώθηκε τον Οκτώβριο του 2017 σε συνεργασία με το **Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο** και το **Τμήμα Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας του Ιονίου Πανεπιστημίου**. Το Συνέδριο ήταν αφιερωμένο στον συνθέτη και δημιουργό **Θάνο Μικρούτσικο**. Με την παρουσία τους τίμησαν και πάλι το Συνέδριο οι καλεσμένοι ομιλητές του 2ου Συνεδρίου -**Harper Graeme, Cowan Andrew, Melrose Andrew**- και προστέθηκε και η **Alin Τατζίγαν**, Κριτικός Τέχνης και Πρόεδρος της Διεθνούς Ένωσης κριτικών Τέχνης FIPRESCI και ο **Γιάννης Πατίλης**, διακεκριμένος ποιητής της γενιάς του '70. Περισσότεροι από 200 εισηγητές αυτή τη φορά πλαισίωσαν το πρόγραμμα του Συνεδρίου -καθηγητές Α.Ε.Ι, συγγραφείς, ειδικοί επιστήμονες, ποιητές, στιχουργοί, σεναριογράφοι- και παρακολούθησαν τουλάχιστον άλλοι τόσοι σύνεδροι.

Στη Φλώρινα, με τη σύμπραξη του ΠΔΜ, του ΕΑΠ και του ΑΠΘ υλοποιήθηκε το **4ο Διεθνές Συνέδριο**. Από τις 12 έως τις 15 Σεπτεμβρίου 2019 συμμετείχαν διακόσιοι πενήντα (250) εισηγητές, ενώ στη μουσική παράσταση «Ανθρώπων έργα», με τη μουσική επιμέλεια της Ιωάννας Βλάχου, τιμήθηκαν ο ποιητής και δάσκαλος Δημιουργικής Γραφής Paul Muldoon, η Καθηγήτρια του King's College του Λονδίνου Gonda Van Steen, η στιχουργός Λίνα Νικολακοπούλου και ο δημοσιογράφος, τέως Υφυπουργός Αθλητισμού και βουλευτής Φλώρινας επί 23 χρόνια, Γιώργος Λιάνης.

Το Κοινό Διαπανεπιστημιακό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΚΔΜΠΣ) «Δημιουργική Γραφή» (ΠΤΝ/ΠΔΜ – Τμήμα Κινηματογράφου/ΑΠΘ) σε συνεργασία με το Διδρυματικό – Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ρητορική, Επιστήμες του Ανθρώπου και Εκπαίδευση» (ΠΤΔΕ/ΕΚΠΑ – ΠΤΝ/ΠΔΜ) και το Università degli Studi di Palermo διοργάνωσαν το **5ο Διεθνές Συνέδριο** με θέμα «Δημιουργική Γραφή» από τις 16 έως τις 18 Σεπτεμβρίου 2022 στους χώρους του Πανεπιστημίου του Παλέρμο. Στο πλαίσιο του Συνεδρίου παρευρεθηκαν ως επίσημοι προσκεκλημένοι ομιλητές ο χιλιανός συγγραφέας, ποιητής και κριτικός **Alejandro Zambra (Αλεχάντρο**

Ζάμπρα), ο Διευθυντής του Τμήματος Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Lund της Σουηδίας και Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Εταιρίας Νεοελληνικών Σπουδών **Βασίλης Σαμπατακάκης**, η Αναπληρώτρια Καθηγήτρια και επικεφαλής του Τμήματος Διδακτικής της Πολωνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας **Dorota Michułka**, η κορυφαία ασιατικής καταγωγής συγγραφέας σε αγγλική γλώσσα **XU XI 許素細**, ο Καθηγητής Ψυχολογίας και Διευθυντής του Τμήματος των Επιστημών Ψυχολογίας, Παιδαγωγικής και Διαμόρφωσης του Πανεπιστημίου του Παλέρμο **Gioacchino Lavanco** και η **María Alcantud-Díaz**, Καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο της Βαλένθια στο Τμήμα Διδακτικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας της Σχολής Εκπαίδευσης Καθηγητών και Αντιπρύτανης Διεθνοποίησης και Συνεργασίας στην Ανάπτυξη. Για την προσφορά του στα γράμματα και τον πολιτισμό θα τιμηθεί κατά τη διάρκεια του συνεδρίου ο σπουδαίος νεοελληνιστής **Vincenzo Rotolo**, Καθηγητής Νεοελληνικής Γλώσσας και Φιλολογίας στη Φιλοσοφική Σχολή του Παλέρμο, Πρόεδρος του Σικελικού Ινστιτούτου Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών, Επίτιμος Διδάκτωρ Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών και Αντεπιστέλλον Μέλος της Ακαδημίας Αθηνών, και ο εξίσου σπουδαίος **Γεώργιος Σπανός**, ομότιμος Καθηγητής Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Τα Συνέδρια αυτά πλαισιώθηκαν και με ανάλογες εκδηλώσεις, τόσο σεμιναριακού και φροντιστηριακού τύπου, όσο και καλλιτεχνικά αφιερώματα.

Συνεργασίες του Δ.Π.Μ.Σ. Δημιουργικής Γραφής αποτελούν και Διεθνή Φεστιβάλ Ποίησης:

Το **Διεθνές Φεστιβάλ Ποίησης Πάτρας** αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους λογοτεχνικούς θεσμούς της Ελλάδας και έχει ήδη ξεχωρίσει μεταξύ των πλέον αξιόλογων φεστιβάλ ανά τον κόσμο. Κάθε χρόνο φιλοξενεί στην Πάτρα σημαντικά ονόματα της παγκόσμιας λογοτεχνίας και προσφέρει ένα πλούσιο πρόγραμμα εκδηλώσεων που περιλαμβάνει ποιητικές αναγνώσεις, παρουσιάσεις ημερίδες και εκδηλώσεις πολιτισμού:

5ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΠΟΙΗΣΗΣ ΠΑΤΡΑΣ, 1-4 Σεπτεμβρίου 2022

4ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΠΟΙΗΣΗΣ ΠΑΤΡΑΣ, 13 – 19 Δεκεμβρίου 2021

3ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΠΟΙΗΣΗΣ ΠΑΤΡΑΣ, 10 -13 Δεκεμβρίου 2020

2ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΠΟΙΗΣΗΣ ΠΑΤΡΑΣ, Mediterranean 2019

Το **1^ο Διεθνές Φεστιβάλ Ποίησης Λάρνακας** (Απρίλιος 2022) αποτελεί καρπό συνεργασίας των εμπνευστών του στην Κύπρο με τους διοργανωτές του καταξιωμένου θεσμού «Διεθνές Φεστιβάλ Ποίησης Πάτρας». Η πρόταση του Προέδρου του Διεθνούς Φεστιβάλ Πάτρας Τριαντάφυλλου Κωτόπουλου, Καθηγητή Νεοελληνικής Λογοτεχνίας και Δημιουργικής Γραφής στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, συναντήθηκε με το μεγαλόπνοο όραμα της Ελένης Αρτεμίου Φωτιάδου, ποιήτριας και συγγραφέως, Προέδρου της Οργανωτικής Επιτροπής και Μέλους της Επιστημονικής Επιτροπής του Διεθνούς Φεστιβάλ Ποίησης Λάρνακας. Η Λάρνακα φιλοξένησε και το **2ο Διεθνές Φεστιβάλ Ποίησης** σε μια τετραήμερη γιορτή πολιτισμού από τις 20 έως τις 23 Απριλίου 2023. Το Φεστιβάλ διοργανώνεται από την Culture& Art και τελεί υπό την αιγίδα της Πρεσβείας της Ελλάδας στην Κύπρο.

Από το Π.Μ.Σ. Δημιουργική Γραφή έχουν διοργανωθεί **Λογοτεχνικοί Διαγωνισμοί**, τόσο ενηλίκων, όσο και μαθητικοί (2013- 2014: 1ος Λογοτεχνικός Διαγωνισμός «Μίμης Σουλιώτης», 2014- 2015: 1ος Πανελλήνιος Μαθητικός Διαγωνισμός Δημιουργικής Γραφής, 2015- 2016: 2ος Λογοτεχνικός Διαγωνισμός «Μίμης Σουλιώτης»). Η Κριτική Επιτροπή σε αυτούς στελεχώθηκε από αναγνωρισμένους συγγραφείς, αλλά και από φοιτητές και φοιτήτριες, τελειόφοιτους/ες και απόφοιτους/ες του Π.Μ.Σ. Δημιουργική Γραφή και τα βραβευμένα κείμενα σε κάθε περίπτωση εκδόθηκαν σε σχετικές συλλογές (1ος Λογοτεχνικός Διαγωνισμός «Μίμης Σουλιώτης», Δίγαμμα, 2014· 1ος Πανελλήνιος Μαθητικός Διαγωνισμός Δημιουργικής Γραφής, Εκδόσεις Γαβριηλίδης, 2015· 2ος Λογοτεχνικός Διαγωνισμός «Μίμης Σουλιώτης», LIBRON Εκδοτική, 2016). Για τη **βράβευση** των συγγραφέων που διακρίθηκαν κάθε φορά οργανώθηκαν εκδηλώσεις, πλαισιωμένες με καλλιτεχνικά και μουσικά δρώμενα και με αναγνώσεις κειμένων.

Από το σχολικό έτος 2010-2011 σε συνεχή ροή το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Δημιουργικής Γραφής του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης και τους Σχολικούς Συμβούλους σχεδόν σε όλη τη χώρα

εφάρμοσε **προγράμματα διδασκαλίας της Δημιουργικής Γραφής στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση** στο πλαίσιο της διδασκαλίας της Λογοτεχνίας (στο Γυμνάσιο και το Λύκειο) και του ενιαίου γλωσσικού μαθήματος (στο Δημοτικό), όσο και ενταγμένα σε Πολιτιστικά Προγράμματα. Μεταπτυχιακοί φοιτητές και μεταπτυχιακές φοιτήτριες συνεργάζονται με τους διδάσκοντες και τις διδάσκουσες των σχολείων, προετοιμάζουν, σχεδιάζουν και διδάσκουν Δημιουργική Γραφή υπό την εποπτεία του Δ.Π.Μ.Σ. σε επιλεγμένες σχολικές τάξεις και ομάδες. Δεν κομπορρημονούμε αλλά είμαστε εμείς που «πέισαμε» για την εισαγωγή της Δημιουργικής Γραφής στην ελληνική εκπαίδευση έχοντας συνεργαστεί με τις περισσότερες από τις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας. Σε μια προσπάθεια να διευρυνθούν αυτές οι συνεργασίες -και μάλιστα για σχολείατης περιφέρειας- τον Δεκέμβρη του 2017 μαθητές της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Φλώρινας ταξίδεψαν στην Αθήνα και πραγματοποιήθηκε και εκδήλωση με θέμα «Οι μαθητές συναντούν δημιουργούς», όπου συζητήθηκαν θέματα λογοτεχνίας και συγγραφής.

Επιπλέον, είναι σημαντικό και πρέπει να επισημανθεί ότι στα **Νέα Προγράμματα Σπουδών της Λογοτεχνίας** στην Πρωτοβάθμια και στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, που δημοσιεύτηκαν τον Νοέμβριο του 2021, εξασφαλίστηκε πλέον επισήμως η είσοδος της Δημιουργικής Γραφής στο εκπαιδευτικό μας σύστημα. Επόπτης της συγγραφής του Νέου Προγράμματος Σπουδών για το μάθημα της Λογοτεχνίας στο Λύκειο είναι ο Κωτόπουλος Τριαντάφυλλος, Καθηγητής Δημιουργικής Γραφής και Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Διευθυντής και Επιστημονικός Υπεύθυνος του Κοινού Διαπανεπιστημιακού Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Δημιουργική Γραφή» (Π.Δ.Μ. – Α.Π.Θ.).

Πρόγραμμα διδασκαλίας Δημιουργικής Γραφής εφαρμόστηκε από ομάδα φοιτητών και φοιτητριών μας και στο Κέντρο Προστασίας Παιδιού Φλώρινας, στο Χαμόγελο του Παιδιού, στο Μουσείο Σχολικής Ζωής καθώς και στο Λαογραφικό Μουσείο Ξάνθης. Παρόμοιες συνεργασίες έχουν επεκταθεί και σε **Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας** και ειδικότερα με **ΣΔΕ Καταστημάτων Κράτησης** (3ο ΣΔΕ Διαβατών, ΣΔΕ Κορυδαλλού, ΣΔΕ Λάρισας, ΣΔΕ Δομοκού και Κατάστημα Κράτησης Ιωαννίνων)- στο 3ο ΣΔΕ Διαβατών εδώ και έξι χρόνια και στα επόμενα τον τελευταίο χρόνο- από τα οποία και ήδη εκδόθηκαν οι συλλογές *Κλειδιά Ελευθερίας* (2015) και *#εξω_φύλλα* (2016) -και ακολουθεί και η επόμενη *Εκ προμελέτης* (2017). Πέρα από αυτά, και στο **Κέντρο Απεξάρτησης ΚΕΘΕΑ**

Ιθάκη απόφοιτοι του Μεταπτυχιακού μας Προγράμματος συνεχίζουν και στηρίζουν την προσπάθεια που ξεκίνησε πριν από χρόνια.

Η συνεργασία μας με **βιβλιοθήκες** ξεκίνησε από την **Κοβεντάρειο Βιβλιοθήκη Κοζάνης**, όπου από την έναρξη λειτουργίας του Π.Μ.Σ. Δημιουργική Γραφή οργανώνεται κάθε χρόνο Εβδομάδα Δημιουργικής Γραφής. Επιπλέον, επεκταθήκαμε και σε συνεργασία με τη **Δημοτική Βιβλιοθήκη Πτολεμαΐδας** και τη **Δημοτική Βιβλιοθήκη Πρεσπών**.

Παράλληλα, **ενημερωτικές εκδηλώσεις, ημερίδες και σεμινάρια** σε εκπαιδευτικούς πραγματοποιήθηκαν σε συνεργασία με την Ένωση Φιλολόγων Φλώρινας, με Σχολικούς Συμβούλους στους νομούς Φλώρινας, Κοζάνης, Κέρκυρας, Ηλείας, Αχαΐας, Αιτωλοακαρνανίας, Ημαθίας, Θεσσαλονίκης, Ζακύνθου, Καβάλας, Ξάνθης, Κομοτηνής, Κιλκίς, Καστοριάς, Πέλλας.

Κατά το σχολικό έτος 2016-17 το Π.Μ.Σ. Δημιουργική Γραφή σε συνεργασία με τον **Συμβουλευτικό Σταθμό Νέων** νομού Φλώρινας διοργάνωσαν σεμινάριο για εκπαιδευτικούς διάρκειας 15 συνολικά ωρών, με θέμα «**Η διαχείριση του συναισθήματος μέσα από τη λογοτεχνία και τη δημιουργική γραφή**».

Μια πιο εκταταμένη συνεργασία διενεργήθηκε με τη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Β' Αθήνας και ειδικότερα με το **Τμήμα Προγραμμάτων Αγωγής Υγείας**, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Comenius Regio 2013-2015, και οργανώθηκαν κύκλοι επιμορφωτικών βιωματικών σεμιναρίων σε εκπαιδευτικούς στους εξής άξονες:

- **Προσέγγιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μέσα από τη Λογοτεχνία και τη Δημιουργική Γραφή**
- **Φύλο και Δημιουργική Γραφή: Ανάδειξη και πρόληψη του σεξισμού μέσω της γλώσσας**

Η συνεργασία επεκτάθηκε και στην οργάνωση Επιμορφωτικών Βιωματικών Σεμιναρίων κατά το σχολικό έτος 2016-17, διάρκειας 77 διδακτικών ωρών, υπό τον γενικό τίτλο

«**Η Γραφή ως στοιχείο Προαγωγής της Υγείας στο σχολείο**» σε 6 άξονες με θέματα:

A. Δημιουργική Γραφή και Υγεία

Β. Δημιουργική Γραφή και δημιουργία παραστάσιμου υλικού στα προγράμματα Αγωγής Υγείας

Γ. Οπτικο-ακουστική γλώσσα και Δημιουργική Γραφή. Από το σενάριο στο μοντάζ Δ. Μορφές αφήγησης και αυτοβιογραφικού λόγου

Ε. Λογοτεχνία και Δημιουργική Γραφή

ΣΤ. Τεχνικές Γραφής και Ανάγνωσης

Στο πλαίσιο αυτό ανάμεσα στις δράσεις του Π.Μ.Σ. θα συναντήσετε και τη **διοργάνωση Θερινών Σχολείων**. Το καλοκαίρι του 2020 λειτούργησε στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας το πρώτο **Θερινό Σχολείο Δημιουργικής Γραφής**, το οποίο απευθύνεται σε φοιτητές/-τριες του Διιδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Δημιουργική Γραφή. Τα μαθήματα υλοποιήθηκαν κατά το πρώτο δεκαήμερο του Ιουλίου σε καθημερινή βάση και μέσα από ηλεκτρονική πλατφόρμα διδασκαλίας. Διδάξαν μέλη Δ.Ε.Π και Ε.Δι.Π. του Παν. Δυτ. Μακεδονίας, ειδικοί επιστήμονες, δόκιμοι συγγραφείς και ποιητές, καθώς και προσωπικότητες διεθνούς κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή εμπειρία στο αντικείμενο. Το **Θερινό Σχολείο** της ΔΗΚΕΚ-Δήμου Καλαβρύτων πραγματοποιήθηκε στο ΚΠΕ Κλειτορίας, σε δύο χρονικές περιόδους (Α περίοδος: από 26/7 έως 31/7/2021 και Β' περίοδος: από 2/8 έως 7/8/2021) με τη συμμετοχή 40 παιδιών, Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ανά περίοδο, από όλη την περιφέρεια της Δυτικής Ελλάδας (Αχαΐα, Ηλεία, Αιτωλοακαρνανία). Την επόμενη χρονιά, από τις 25 έως τις 31 Ιουλίου 2022 με την παρουσία 25 φοιτητών/τριών από την Ελλάδα και τις Κύπρο, Ιταλία, Βουλγαρία και Βόρεια Μακεδονία και 10 ακαδημαϊκών εκπαιδευτών, αλλά και τη σύμπραξη της Λίνας Νικολακοπούλου και του Κώστα Θωμαΐδη, διεξήχθη το 3ο **Θερινό Σχολείο** στην Κλειτορία Αχαΐας με θέμα: «Ο Μύθος και ο Ρόλος του στην Ερμηνεία της Πραγματικότητας».

Στους χώρους του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας λειτουργεί **Εργαστήριο Αγωγής για το Βιβλίο – Βιβλιολογεϊόν με τμήματα Βιβλιοδετείου και παραδοσιακού Τυπογραφείου**, όπου μπορούν να ξεναγηθούν και να ασκηθούν φοιτητές/-τριες προπτυχιακών και μεταπτυχιακών κύκλων και μαθητές, αλλά και κάθε ενδιαφερόμενος, και να γνωρίσουν την ιστορία και τις τέχνες του βιβλίου, τα υλικά και τις τεχνικές γραφής περασμένων χρόνων και πολιτισμών.

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Δημιουργική Γραφή» διαθέτει δικό του περιοδικό, το **ΛΕΞΗΤΑΝΙΛ**, στο οποίο οι φοιτητές και οι φοιτήτριές μας μπορούν να αρθρογραφούν ή και να δημοσιεύουν λογοτεχνικά τους κείμενα.

Τέλος, θα αναφερθώ απλώς, αλλά αδύνατον να τα παραθέσω, στα **βραβεία** (και πρώτα κρατικά σε διάφορους τομείς) και τις **τιμητικές διακρίσεις** που έλαβαν ακόμα και κατά τη διάρκεια των σπουδών τους πολλοί από τους φοιτητές και τις φοιτήτριές μας. Η μετέπειτα πάντως αναγνώριση της δουλειάς τους και η προσωπική τους καταξίωση στον χώρο των γραμμάτων και του πολιτισμού συνιστούν τους αδιάψευστους μάρτυρες της συμβολής του Προγράμματος στη δημιουργική τους πορεία.

Είμαστε σίγουροι πως η θητεία σας κοντά μας θα είναι δημιουργική και γόνιμη. Με τους πιο θερμούς μου χαιρετισμούς

Τριαντάφυλλος Η. Κωτόπουλος

Διευθυντής και Επιστημονικός Υπεύθυνος του Μ.Π.Σ. «Δημιουργική Γραφή» Καθηγητής
Δημιουργικής Γραφής και Νεοελληνικής Λογοτεχνίας

Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας